

Razstavo sofinancira

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

*Rotija Badjura. Tatjana Coloni.
Breda Dobovišek. Ilse Fischerauer.
Majda Kregar. Majda Nerima.
Edita Sovinc. Nives Starc Bežan.
Maruška Šubic Kovač. Jela Vilfan*

Židovska steza 4, SI-1000 Ljubljana

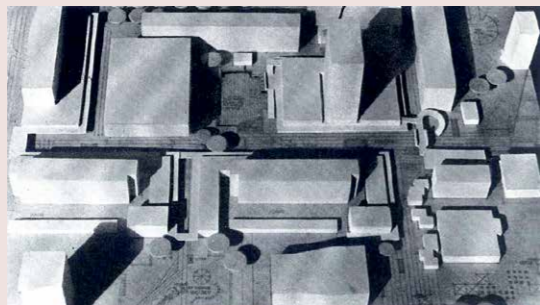

Edita Sovinc
(Ljubljana, 1926–1978)

Jedrska elektrarna Krško, 2018

Temeljni kamen za elektrarno je bil položen leta 1974. Edita Sovinc je s preiskavami terena sodelovala pri gradnji nuklearke, ki je z delovanjem začela leta 1981.

Vir foto: Arhiv Jedrske elektrarne Krško.

Nives Starc Bežan
(Radovljica, 1937)

Trgovinski center v Velenju, 1965

Projekt predvideva vzpostavitev dveh urbanističnih osi, zelene osi, ki povezuje železniško in avtobusno postajo, ter nanjo pravokotne osi, ki se prek obstoječega trga in nove trgovske ulice izteka v glavno ulico stanovanjskega naselja. Janez Lajovic je ob tem zapisal: "Zreli urbanistični rešitvi ustreza funkcionalna in oblikovna kvaliteta posameznih objektov."

Vir foto: Janez Lajovic, Jugoslovanski natečaj za urbanistično in projektno rešitev trgovskega centra v Velenju, *Sinteza*, 2, 1965, str. 87.

Maruška Šubic Kovač
(Koper, 1958)

Naslovnica knjige Vrednotenje stavbnih zemljišč, 1997

Dr. Maruška Šubic Kovač je zagovarjala prvo doktorsko disertacijo v Sloveniji s področja tržnega vrednotenja nepremičnin in izsledke raziskovalnega dela objavila v monografski publikaciji.

Vir foto: UIFS ZRC SAZU.

Jela Vilfan
(Trst, 1906 – Ljubljana, 1998)

Ovitke za knjigo Hugo A. Bernatzik, *Owa Raha*, Dunaj 1936

Njeno oblikovalsko najbolj plodno obdobje so bila študijska leta na Dunaju. Tolčni kovinski izdelki, nakit, grafično oblikovanje, igrače, tapete in tekstilni vzorci sledijo sodobnim modernističnim tokovom in so primerljivi s sodobno produkcijo na Bauhausu. Njene osnutke za knjižne ovitke je na javnem natečaju izbral pisatelj Hugo A. Bernatzik za svoji knjigi *Lapland* in *Owa-Raha*.

Vir foto: Arhiv Republike Slovenije.

DESSA galerija

Vabimo vas na odprtje razstave **V ospredje IV: pionirke slovenske arhitekture, gradbeništva in oblikovanja**, ki bo v ponedeljek, 4. marca 2019 ob 19. uri v galeriji Dessa.

marec 2019

Arhitekturna razstava V ospredje IV: pionirke slovenske arhitekture, gradbeništa in oblikovanja, ki sta jo v sodelovanju z galerijo DESSA pripravila Center arhitekture Slovenije in Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU, nadaljuje niz razstav, katerih namen je strokovni in širši javnosti predstaviti pomemben del »anonimne« in zamolčane slovenske in evropske kulturne dediščine

20. stoletja. Predstavljena so dela desetih ustvarjalok, dejavnih na področju arhitekture, notranjega in industrijskega oblikovanja, krajinske arhitekture, urbanizma in gradbeništa, ki so/veljajo za tradicionalno moške poklice. Tokrat so poleg predvojnih in prvih povojnih ljubljanskih diplomantk predstavljene tudi tiste, ki so študij zaključile v tujini.

Koncept razstave: Barbara Viki Šubic, Špela Kuhar, Polona Filipič in Helena Seražin
Avtorji besedil: Andraž Keršič, Špela Kuhar, Martina Malešič, Špela Nardoni Kovač, Helena Seražin, Tanja Simonič Korošak, Maruška Šubic Kovač, Barbara Viki Šubic, Barbara Vodopivec, Damjana Zaviršek Hudnik

Jezikovni pregled: Alenka Klemenc
Prevod: Alenka Klemenc in Nika Vavpotič
Oblikovanje razstave: Andrej Furlan, UIFS ZRC SAZU
Avtorji fotografij: Rotija Badjura, Gorazd Bence, Andrej Furlan, Blaž Jamšek, Miha Kajzelj, Helena Seražin, Tanja Simonič Korošak

Viri slikovnega gradiva: Arhiv biroja Ambient; Arhiv Jedsrke elektrarne Krško; Arhiv Republike Slovenije; Katoliški misijoni, sept.-okt. 1972, str. 285; Katoliški misijoni maj-junij 1978, str. 189; UIFS ZRC SAZU; ZAG; Zasebni arhiv Rotije Badjura; Zasebni arhiv Brede Dobovišek; Zasebni arhiv Mihe Kajzelja; Zasebni arhiv Tatjane Coloni; Zasebni arhiv družine Neřima; Zasebni arhiv Tanje Simonič Korošak; Zasebni arhiv Nives Starc Bežan.

Partnerji: Arhitekturna galerija DESSA, Center arhitekture Slovenije in ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta. Raziskave za razstavo so potekale v okviru raziskovalnega programa Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru (P6-0061), ki ga sofinancira Agencija Republike Slovenije za raziskovalno dejavnost.

Rotija Badjura
(Ljubljana, 1930)

Tatjana Coloni
(Ljubljana, 1941)

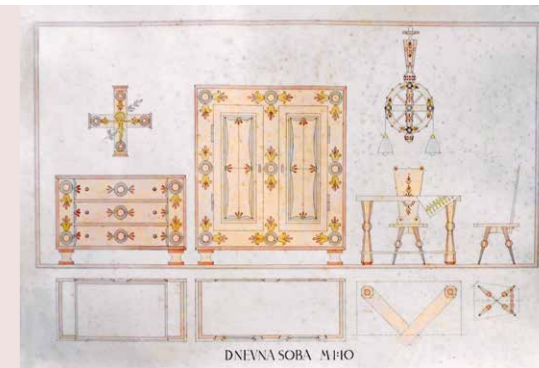
Breda Dobovišek
(Ljubljana, 1941)

Ilse Fischerauer
(Dunaj, 1903 – Leoben, 1945)

Majda Kregar
(Ljubljana, 1941)

Majda Neřima
(Starše, 1916 – Kamnik, 2001)

Osnovna šola in športna dvorana Ilirska Bistrica, 1980 in 1984

Zasnovo odlikuje odpiranje notranjih prostorov navzven tako z dolgimi pogledi, kot z nadaljevanjem / prehajanjem notranjih komunikacijskih poti v poti, ki vodijo po šolskem zemljišču. Natečajna zasnova ni bila povsem realizirana, saj naj bi za izvedbo celote zmanjkalo sredstev. Današnja podoba zaradi prezidav žal ne ustreza več prvotnemu stanju.

Vir foto: Zasebni arhiv Rotije Badjura.

Miza Lili, 1975

Raziskovalni duh in nenehno iskanje inovativnih načinov uporabe ter približevanje razmišljanju in delovanju otrok je arhitektka uporabila pri snovanju otroške mizice. Mizo odlikujejo nizanje uporabnih prostorov, različni nakloni delovne površine in njeno rotiranje, ki spremeni mizo v tablo, skriti prostori za shranjevanje in ergonomska zasnova pohištva, ki otroka spremlja v času odrasčanja.

Vir foto: Zasebni arhiv Tatjane Coloni.

Vrt Dobovišek, Krakovsko predmestje, Ljubljana, 1994–

Leta 1994 sta se z možem prof. Borutom Doboviškom preselelila v Krakovsko predmestje v Ljubljani, kjer sta zasnovala ambientalni vrt, ki je eden lepših v mestu. Manjše ureditve, polne presenečenj, si sledijo na povezavi cesta – hiša – vrt. Terasa pod pergolo za hišo je namenjena družabnemu življenju, od tod pa se odpre pogled na vrt, trato, polno cvetočih sadik potonik, različnih hortenzij, rododendronov in vrtnic. Okrasni vrt na zahodni strani preide v zelenjavni vrt z leseno uto.

Vir foto: Zasebni arhiv Brede Dobovišek.

Vrt družine Kunej, Gornja Radgona, okoli 1936

Vrt družine Kunej je terasasto zasnovan arhitektonski vrt, ki se bočno naslanja na grad iz 13. stoletja, prenovljen v 18. in v tridesetih letih 20. stoletja, zadnja prenova pa je bila pred nekaj leti. Ohranjen je fragment načrta Ilse Fischerauer za vrt.

Vir foto: Zasebni arhiv Tanje Simonič Korošak.

Prenova in revitalizacija ljubljanskega gradu, 1969–

V skoraj petih desetletjih procesa prenove, ki se je začel leta 1969, ko je Majda Kregar s soavtorjema prejela 1. nagrado na natečaju za prenovno ljubljanskega gradu, se grajski kompleks postopoma čisti in ureja za novo rabo. Posamezne ureditve se glede na obdobje razlikujejo v pojavnosti, družji pa jih spoštljiv odnos do dediščine in močna avtorska poteza, ki jo določa inventivnost in virtuoznost detajla.

Vir foto: Arhiv biroja Ambient.

Oprema za dnevno sobo, nekdanja družinska hiša Neřima, Ljubljana, 1940–1941

Pri profesorju Plečniku je poleg študija arhitekture opravila tudi dodatno specializacijo iz notranje opreme, kar se kaže tudi v pohištvu za družinsko dnevno sobo, ki jo je zasnovala kot »kmečko hišo«. Vse življenje je zbirala in proučevala folkloristično gradivo in njegovo motiviko skušala vključiti v projekte za sakralne objekte in notranjo opremo.

Vir foto: Zasebni arhiv družine Neřima.